

EXPUNERE DE MOTIVE

În perioada 2015-2018 prin hotărâri ale Guvernului s-a aprobat acordarea ajutoarelor de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive din cadrul Societății Naționale de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și a Societății Complexul Energetic Hunedoara S.A.

Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. sunt operatori economici aflați sub autoritatea Ministerului Energiei.

Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. a fost înființată în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2011 *privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale și de plată a unor contribuții la organisme internaționale*, aprobată prin Legea nr. 38/2012 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2011 *privind preluarea de către Agenția Națională de Administrare Fiscală a unor creanțe deținute de Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului și pentru reglementarea unor dispoziții referitoare la înființarea unei societăți comerciale*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 143/2012.

Societatea a început activitatea la data de 26.11.2012, dată la care a preluat de la Compania Națională a Huilei S.A. personalul necesar desfășurării activității proprii, în conformitate cu prevederile art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2012 și gestionează ajutorul de stat acordat pentru închiderea celor 3 mine necompetitive, Petrila, Paroșeni și Uricani.

Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. are ca scop producerea cantității de huilă preconizată până la epuizarea rezervelor deschise și efectuarea lucrărilor de închidere minieră subterană în condiții de siguranță a personalului și a zăcămintului, cât și ecologizarea perimetrelor, în conformitate cu Decizia Consiliului Europei nr. 787/2010/UE privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive și Planurile de Încetare a Activității de la sucursalele Mina Petrila, Mina Paroșeni și Mina Uricani.

În baza prevederilor Decizei 787/2010/UE a Consiliului din 10 decembrie 2010 privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive, s-a întocmit Planul de închidere pentru accesarea ajutorului de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive.

Planul de închidere menționat mai sus a fost notificat Comisiei Europene în data de 19 august 2011 și a fost autorizat în data de 22 februarie 2012 prin Decizia C(2012) 1020 final a Comisiei Europene având ca obiect: Ajutor de stat SA.33033-România, Compania Națională a Huilei Petroșani.

Comisia Europeană a aprobat un ajutor pentru închidere și pentru acoperirea costurilor excepționale necesare închiderii a trei mine deținute de către Compania Națională a Huilei, Petrila, Uricani și Paroșeni, care a totalizat 1.169 milioane lei.

Ulterior Planul de închidere a fost renotificat:

- la data de 4 august 2015, fiind emisă Decizia C(2015) 8066 final din data de 13 noiembrie 2015 a Comisiei Europene având ca obiect: Ajutorul de stat SA.42800 (2015N) - România, Prelungirea ajutorului pentru suportarea costurilor excepționale pentru închiderea minelor în România;

- la data de 27 iulie 2016, fiind emisă Decizia C(2016) 7719 final a Comisiei Europene, din data de 24 noiembrie 2016 având ca obiect: Ajutorul de stat SA.43414 (2016N) – România pentru Complexul Energetic Hunedoara prin Decizia nr. C(2016) 7719 s-a acordat un ajutor de stat pentru finanțarea închiderii a două mine deținute de către CEH, și anume Lonea și Lupeni, autorizând în consecință modificarea unor elemente din Planul de închidere a minelor de cărbune necompetitive și adresa nr. COMP/CD/MD/jbl*2016/125983 din data de 20 decembrie 2016 pentru Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului SA, prin care s-au modificat unele elemente din ajutorul de stat destinate acoperirii costurilor corespunzătoare art. 4;

- la data de 14 noiembrie 2017, fiind emisă Decizia C(2018)1001 final a Comisiei Europene, din data de 16 februarie 2018 care a autorizat schema de concediere colectivă a salariaților care și-au pierdut sau sunt pe cale să-și piardă locul de muncă, pentru perioada 2017 – 2021.

Din anul 2018, societatea a intrat în program de închidere și ecologizare, încheindu-se programul de exploatare a huilei, conform Deciziei 2010/787/UE.

Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A., denumită în continuare “CEH”, este unul dintre operatorii economici din domeniul utilităților din portofoliul Ministerului Energiei, producător de energie electrică cu o capacitate instalată de 1.225 MW, cel mai mare producător de energie electrică din partea de nord-vest a României.

Societatea a fost înființată în baza Hotărârii Guvernului nr.1023/2011, prin fuziunea Societății Electrocentrale Deva S.A. și Societatea Electrocentrale Paroșeni S.A., iar în august 2013, Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. a fuzionat cu Societatea Națională a Huilei S.A., fiind o societate integrată energie-minerit, cu obiectul principal de activitate producerea eficientă de energie electrică și termică pe bază de huilă din Valea Jiului.

În afară de producția de energie electrică, Sucursalele Electrocentrale Deva și Electrocentrale Paroșeni din cadrul S. CEH S.A. sunt unici producători care livrează energia termică în sistem centralizat în localitățile Deva, Petroșani, Vulcan și Lupeni. Totodată, Sucursala Electrocentrale Deva este și operator al serviciului public de alimentare cu energie termică pentru Municipiul Deva, în timp ce Sucursala Electrocentrale Paroșeni asigură agentul termic pentru localitățile Petroșani, Vulcan și Lupeni, din Valea Jiului.

CEH se confruntă în prezent cu o serie de probleme tehnice dar și financiare legate de posibilitatea de funcționare a grupurilor energetice de la Mintia și Paroșeni. Sunt identificate următoarele aspecte negative:

- (i) riscul de operare determinat de lipsa de lichidități a societății cu implicații majore inclusive potențiale avarii la grupurile energetice,
  - (ii) riscul comercial determinat de neîncrederea partenerilor comerciali care furnizează materii prime și materiale, care solicită plata în avans a acestor produse;
  - (iii) riscul de insolvență sau faliment,
  - (iv) riscul legat de emiterea de către Comisia Europeană a Deciziei din 08.11.2018 privind ajutorul de stat SA 43785 (2018/C) (ex 2015/PN, ex 2018/NN) pus în aplicare de România pentru restructurarea CEH, conform căreia statul roman are obligația să recupereze 4 (patru) ajutoare de stat acordate care nu îndeplinesc condiții prevăzute de normele europene în materie, valoarea totală a acestora fiind de aprox. 60 mil. Euro,
- dar și
- (v) riscul de sistare a activității termocentralei Mintia ca urmare a neautorizării activității de către autoritatea de mediu competentă.

Din perspectiva situației economice la nivel macroeconomic, zona unde activează cei doi operatori economici, Valea Jiului, este o zona monoindustrială iar dificultățile financiare, situația juridică incertă a CEH din ultimii trei ani, cu repetate intrări și ieșiri din insolvență, au afectat întreaga regiune, fie că vorbim de salariați și familiile acestora, de comunitățile locale sau de operatori economici dependenți, în principal de activitatea CEH.

În perioada 2015-2018 prin hotărâri ale Guvernului s-au aprobat sume din bugetul asigurărilor pentru somaj alocate pentru plata venitului lunar de completare pentru persoanele disponibilizate de la Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și de la Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A.

Aceste hotărâri ale Guvernului au avut ca temei legal Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2013 privind aplicarea în perioada 2013-2018 a unor măsuri de protecție socială acordată persoanelor disponibilizate prin concedieri colective efectuate în baza planurilor de disponibilizare, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2013 a produs efecte până la 31.12.2018, astfel încât persoanele disponibilizate, după această dată, prin concedieri colective efectuate în baza unui plan de disponibilizare, din cadrul operatorilor economici, Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. nu mai pot beneficia de venit lunar de completare.

În vederea asigurării unui tratament egal pentru persoanele ce urmează a fi disponibilizate de la Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. și de la Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A., luând în considerare că persoanele disponibilizate anterior tot de la aceste societăți au beneficiat de sumele aferente venitului lunar de completare, conform Hotărârii Guvernului nr. 444/2015, Hotărârii Guvernului nr.590/2016, Hotărârii Guvernului nr.589/2016, Hotărârii Guvernului nr. 722/2017 se impune luarea unor măsuri pentru asigurarea alocării unor sume de la bugetul asigurărilor pentru șomaj pentru perioada 2019-2024 și persoanelor ce vor fi disponibilizate de la aceste două societăți.

Având în vedere situația economică la nivelul zonei unde activează cei doi operatori economici, CEH și SNIM, situația identică în care se află personalul care va fi disponibilizat ca urmare a reducerii activității, reducere cauzată de programul de închidere a minelor de huiă autorizat de către Comisia Europeană și a termenelor autorizate pentru închiderea capacităților miniere, respectiv 2021 pentru SNIM, și respectiv 2024 pentru CEH se impune luarea unor măsuri imediate pentru solutionarea atât a problemelor sociale cât și pentru asigurarea unui tratament echitabil persoanelor ce urmează a fi disponibilizate, întrucât măsurile de protecție socială propuse a fi acordate pentru persoanele disponibilizate din cadrul CEH și SNIM, ca urmare a programului de închidere și ecologizare a minelor de huiă autorizat de Comisia Europeană prin decizii în baza Deciziei Consiliului Europei nr. 787/2010/UE privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive nu sunt incluse în ajutorul de stat autorizat.

Data fiind situația economică dificilă în care se află cei doi operatori economici, CEH și SNIM, implicațiile sociale în cazul disponibilizărilor prin concedieri colective efectuate în baza planurilor de disponibilizare și în scopul asigurării unui tratament egal pentru persoanele ce urmează a fi disponibilizate având în vedere că persoanele disponibilizate anterior tot de la aceste societăți au beneficiat de sumele aferente venitului lunar de completare se impune adoptarea în regim de urgență a unor măsuri legislative pentru asigurarea acordării venitului lunar de completare persoanelor ce vor fi disponibilizate în condițiile legii.

Neadoptarea acestor măsuri poate genera probleme sociale cu impact major în plan social la nivel local, amplificat de faptul că zona unde activează cei doi operatori economici –Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. și Societatea Națională de Închideri Mine Valea Jiului S.A. este zonă monoindustrială, iar disponibilizarea salariaților de la operatorii economici menționați fără asigurarea unui sprijin financiar temporar, cu luarea în considerare a faptului că mulți dintre aceștia sunt unici întreținători ai familiilor, conduce la adâncirea fenomenului de sărăcie la nivel local și în această situație subzistă dificultatea de a crea noi locuri de muncă la nivel local, cel puțin pe termen scurt și mediu.

În scopul atenuării impactului social al proceselor de disponibilizare, pentru protecția socială a salariaților celor doi operatori economici pentru care nu se pot întocmi din motive independente care țin de specificul activității operatorului economic, planuri de disponibilizare în vederea redresării activității, se impune adoptarea unor măsuri care să permită acordarea pentru aceste persoane a măsurilor de protecție socială prin asigurarea plății venitului lunar de completare.

Inițiatori,

Deputat Nistor Laurențiu

Deputat Intotero Natalia Elena

Senator Salan Viorel

Deputat Toma Ilie

Senator Resmerița Cornel Cristian